

Sztebel Judit: Ki figyel rád?

Ki figyel rád? Csak állsz ott, az aluljáróban, és a falra festett graffitiket bámulod. A világ? Megáll körülötted egy pillanatra, ahogyan elolvasod ezt a három szót. A vonat hangos, ijesztő zúgása, az álmos kisgyerekek sírása, a részeg emberek ordítóása, mind tompává válik füledben. Csak erre az egy mondatra tudsz koncentrálni.

Mindig is szeretted a művészetet, a mély jelentésű szavakat. Azt, amikor ilyen kincseket találsz a rendezetlen, néha obszcén, falra festett foltokban. Lehunyod a szemeidet, s próbálsz egy választ adni a kérdésre. Valaki, biztosan figyel rád, csak erősen kell törnöd a fejedet.

– Lányom, már megint nem figyelsz! – kiáltja a matektanárod, s te megrezzenesz.

Többé, képzeletben, nem az aluljáróban vagy: valahol, a múltban ragadtak gondolataid. Most már pontosan emlékszel. Matekórán ülsz, péntek reggel.

Elnézést kérsz a tanártól, mire ő csak szigorúan rád néz. Feltesz egy kérdést, ám te nem tudod a választ.

A tanár felemeli a hangját, azt mondja, álomvilágban élsz. Ha minden nap tanulnál, legalább két órát, biztosan jól felelnél. Csak lesütöd a szemeidet. Nem szereted, ha hangosan beszélnek hozzád, megijeszt. Sosem voltál jó matekból, erről nem te tehetsz. De ez amúgy sem számít.

Ki figyel rád? Biztosan nem a matektanár. Számára nem vagy más, csak egy számológép. Ha kérdez tőled valamit, egy választ, egy végeredményt kell adnod. Ha rossz választ adsz, dühös leszel, többé nem érdekel, és kidob. Annak már nem tulajdonít jelentőséget, miért is romlottál el.

Ha azt mondod, segítség kellene, ő nem ad. Azt mondja, keresd meg a barátaidat, magyarázzák el ők neked az anyagot. Ha már álmodozásra van idő, biztosan erre is.

Egy mély levegőt veszel, s újra a jelenben vagy. Tudod, hogy tanáraidra nem számíthatsz. Elvégre, ilyen az összes. Lekezelőek, s ha kérsz tőlük valamit, a barátaidhoz küldenek. Mintha teher lennél a vállukon.

Tovább keresgél az emlékeidben. Valakinek, valahol, biztosan figyelnie kell téged.

Meg is találod, amit kerestél. Újra a múltban vagy. Egy olyan helyen, amikor még tiszta szívvel hittél az őszinte barátságban.

– Miért öltözködik így? És csodálkozik, ha a férfiak próbálják elcsábítani – hallod, ahogyan barátnőd rólad beszélnek, mikor azt hiszik, nem hallod őket.

Nem mész oda hozzájuk, csak a háttérből hallgatod, mit mondanak.

– És az anyukája elengedi így bárhova, szó nélkül. Szegény, borzalmasan néz ki, mint egy cirkuszi ló – nevetnek a barátnőd, s a szívedbe egy furcsa érzés kúszik.

Nem bánat ez, nem is harag. Valahol, mélyen, számítottál erre az igen különös, hétköznapi árulásra. Elveszítettnek érzed magad. Csak ők ketten vannak barátaid. Mindenkit eltaszítottál, pedig nem akartad. Csupán senki sem értette meg, hogy bánatot festesz arra, ki melletted van. Most ezt a két barátnődöt is elveszíted. Nem fizikailag, nem is erkölcsileg. Hanem bizalmilag, szeretetileg.

Ki figyel rád? Biztosan nem ez a két barátnőd. Csak egy marionett vagy számukra, kit zsinórján úgy mozgathatnak, ahogyan akarnak. Ha kedvességüket, nagylelkűségüket akarják

megmutatni, téged sajnálnak, pátyolgatnak. Ha pedig valakit sárba akarnak tiporni, ha valakin irigységüket, rosszakaratukat ki akarják élni, te mindig ott vagy.

A pályaudvaron megszólal a bemondó: hamarosan indul a vonatod. Ez elég, hogy visszatérj a jelenbe, összekapd magad, majd rohanj, ahogyan csak tudsz. Eléred az otthonod felé tartó szerelvényt, innen már csak fél óra a hazaút. Olvasni szerettél volna eredetileg, kicsit beleélni magad egy szép történetbe. Ám képtelen vagy a papírra vetett szavakat megérteni.

Csak az a három szó van még mindig a fejedben, és a hozzá csapódott gondolatok. Dolgok, amiket a matektanárod mondott, amiket volt barátnőid mondtak.

A vonat megáll, s te hazasétálsz. Lassan, jobb lábad sarkát, bal lábujjaidhoz illeszted. Tyúklépésben mész, mert nem akarsz *ott* lenni, azon a helyen, amit mások otthonnak neveznek. Visszaemlékszel volt barátnőid szavaira: cirkuszi ló vagy. Nem is tudják, milyen igazuk volt. Hiszen, az a hely, ahova te tartasz, nem mondható másnak, csakis cirkusznak. Nem szereted, ám te is odatartozol. Hiába nem akarod.

Ott vagy, az ajtótok előtt. A lábaid remegni kezdenek. Félsz bemenni, mégis meg kell tenned. Nincs más választásod, kinn nem maradhatsz örökre, a hidegben. Felsőhajtasz, majd lenyomod a kilincset.

Az első, amit hallasz, egy éles női ordítás. Aztán egy férfié. A két hang folyamatosan váltja egymást. Úgy érzed, olyan, mintha egy teniszmeccs részese lennél. A falnak dőlsz, kezeidet füledre tapasztod. Nem szereted, ha hangosan beszélnek, ez megijeszt. A szüleid azonban, mindig ezt teszik.

Már nem is várod, hogy vége legyen. Tudod, hogy úgyse lesz. Így hát felszaladsz a lépcsőn, bezárkózol a szobádba. Nem köszönsz szüleidnek. Minek is köszönnél? Úgysem vennének észre. Még így is, hogy megint kihívó ruhákat vettél fel. Azt akarod, hogy megszidjanak. Hogy azt mondják neked, soha többé ne vegyél fel ilyen ruhákat, és mostantól nézni fogják, hogyan öltözködsz. Csak végre, ne az egymással való vitázással, harccal foglalkozzanak.

Az ablak felé pillantasz. Egy gondolat mászik fejedbe. Mi lenne, ha elindulnál, s csak szaladnál esztelen? Nem tudod hova, csak el innen, ebből a világból.

Álomvilágban élsz, mondta a matektanárod. Igaza volt. Álomvilágban élsz minden nap, mikor hazaérsz: egy rémálomban. Egy rémálomban, egy rémotthonban, ahonnan megszökni, most nem is lenne olyan rossz. Csak nesztelenül kisuorranni, nem is lenne olyan bonyolult.

Hiszen ki figyel rád? Biztosan nem a szüleid. Te akarnád ugyan, de tudod, ez képtelenség. Hiszen ők mindig csak bántják egymást, marakodnak. Hozzájuk szólnál, hogy elég volt, hogy hagyják abba. De a te hangod túl kicsi, törékeny, és szüleidé túl hangos, dühös. Az ő ricsajuk elnyelné a te apró kérésed, s hiába próbálkoznál, újra ott lennétek mindannyian, ahol az elején voltatok.

Kimászol az ablakon, majd rohanni kezdesz valahova, az ismeretlenbe. Nem érdekel már semmi: nem tudod, mit is fogsz kezdeni, hol fogsz megszállni, végére fogsz-e utadnak valamikor élni. Új vizekre evezel, hiszen régi világodban nincsen, mi marasztal. Nincsen az a barátság, szeretet, akarat.

Hogy ki figyel rád utadon? Még te magad sem látod. Csak reménykedni tudsz benne, hogyha más nem, valahol fenn az égben, fehér őrangyalod.